

Til lovforslag nr. L 204. Betænkning afgivet af Boligudvalget den 18. maj 1995

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af realkreditloven og lov om Dansk Landbrugs Realkreditfond

(Finansielle datterselskaber, implementering af kapitalkravsdirektivet, præcisering af pantsikkerhed m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til økonomiministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige henvendelser fra:

Dansk Ejendomsmæglerforening,
Foreningen af Registrerede Revisorer og
Realkreditrådet.

Som bilag til betænkningen er optrykt justitsministerens besvarelser til Erhvervsudvalget fra december og oktober 1993 vedrørende tavshedspligtsbestemmelserne i bank- og sparekasseloven.

Udvalget bemærker, for så vidt angår lovforslagets bestemmelser om lempelse af tavshedspligten, at erhvervsministeren i forbindelse med behandlingen af forslag til lov om en indskydergarantifond (L 160) over for Erhvervsudvalget har oplyst, at hun i løbet af efteråret 1995 vil fremlægge en analyse af de EU-retlige aspekter omkring tavshedspligt i den finansielle sektor.

På grundlag af denne analyse vil partierne tage stilling til spørgsmålet om tavshedspligt i realkreditloven.

Der er af økonomiministeren, af udvalget og af et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Venstres, Det Konservative Folkepartis, Det Radikale Venstres og Centrum-Demokraternes medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af økonomiministeren og de af udvalget stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis, Fremskridtspartiets og Enhedslistens medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et mindretal inden for mindretallet (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) har med tilfredshed noteret sig, at økonomiministeren har erklæret, at hun er enig med mindretallet i, at medlemsdemokratiet i realkrediten bør styrkes. Mindretallet har under behandlingen af lovforslaget foreslået ministeren en række konkrete ændringer i Finanstilsynets bekendtgørelse om valg og sammensætning af bestyrelsen for en fond eller forening, der ejer et realkreditaktieselskab. Ministeren har på den baggrund anmodet Økonomiministeriet og Finanstilsynet om at udarbejde et beslutningsgrundlag om ændring af denne bekendtgørelse, hvori SF's forslag vil indgå.

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (SF, FP og EL):

1) Nr. 3 udgår.

Af økonomiministeren, tiltrådt af udvalget:

2) I den under nr. 12 foreslåede affattelse af § 42, stk. 1, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Samtlige adkomsthavere skal være påført pantebrevet som debitorer, jf. dog stk. 2.«

3) I den under nr. 12 foreslåede affattelse af § 42 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Ved belåning af en ideel anpart af en ejendom, der enten er lovligt opdelt i anparter før 15. juni 1995 eller alene består af to selvstændige beboelseslejligheder, finder stk. 1, 2. pkt., ikke anvendelse. Det er en betingelse herfor, at brugsretten ved tinglyst samejeoverenskomst er begrænset til denne bestemte del af ejendommen.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

4) I nr. 26 indsættes efter »§ 56, stk. 2,«: »1. og 2. pkt.,«.

5) I det under nr. 31 foreslåede § 63, stk. 2, indsættes efter »øvrige dattervirksomheder«: »herunder om krav til årsregnskabets oplysninger om de koncerninterne transaktioner«.

6) I nr. 33 indsættes efter »§ 65 a, stk. 1 og«: »to steder i stk.«, og efter »og«: »i«.

Af udvalget:

7) Nr. 43 udgår.

8) Nr. 44 udgår.

9) Nr. 45 udgår.

Af økonomiministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 2

10) I den under nr. 1 foreslåede affattelse af § 1, stk. 2, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Samtlige ejere skal være påført pantebrevet som debitorer, jf. dog stk. 3.«

11) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 1 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Landbrugs- og fiskeriministeren kan fravige bestemmelsen i stk. 2, 2. pkt., hvis lånet ydes i henhold til særlig lovgivning.«

Til § 3

12) I stk. 1 ændres datoen »1. juni« til: »15. juni«.

Til § 4

13) I stk. 4 og 5 ændres datoen »1. juni« til: »15. juni«.

Bemærkninger

Til nr. 1

Forslagsstillerne er principielt imod finansielle supermarkeder. Ændringsforslaget går ud på at fjerne realkreditinstitutternes mulighed for også at drive bankvirksomhed. Forslagsstillerne ønsker at skabe ligestilling på området ved at fjerne bankernes mulighed for at drive realkreditinstitutter. Forslagsstillerne ønsker at gøre opmærksom på, at lånerne ikke igen skal risikere at skulle betale kæmpe bidragsstigninger, fordi institutterne får mulighed for igen at begive sig ud på risikable eventyr, der ikke har noget at gøre med at drive realkreditinstitut.

Forslagsstillerne ønsker at få genindført kreditforeninger, der kun beskæftiger sig med at give lån mod pant i de faste ejendommers murstensværdi. Forslagsstillerne ønsker også, at institutterne bliver demokratiseret, så de, der skal betale, når det går galt, også er dem, der bestemmer.

Til nr. 2 og 3

Med ændringsforslagene foreslås det, at belåning af ideelle anparter i ejendomme, der enten er lovligt opdelt i anparter før den 15. juni 1995 eller alene består af to selvstændige beboelseslejligheder, undtages fra den i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 12, anførte hovedregel om, at hvis en ejendom ejes af flere ejere, skal samtlige adkomsthavere påføres pantebrevet, dvs. hæfte for hele realkreditgælden i ejendommen.

Dette foreslås indført på baggrund af henvendelser fra Realkreditrådet og Dansk Ejen-

domsmæglerforening, som anfører, at ideelle anparter i modsat fald vil blive vanskeligt omsættelige, hvorved ejerne påføres værditab. I nogle områder af landet forekommer sådanne ideelle anparter og dermed realkreditbelåning af disse i et vist omfang.

For at undgå sådanne konsekvenser undtages ændringsforslaget eksisterende ideelle anparter fra hovedreglen. Endvidere undtages to-families beboelsejendomme også, for så vidt angår fremtidig opdeling i ideelle anparter.

For at undtage fra hovedreglen om, at samtlige adkomsthavere skal være påført pantebrevet som debitorer, er det nødvendigt i loven at indsætte et nyt punktum i § 42, stk. 1, der beskriver hovedreglen, idet denne alene fremgik af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 12.

Til nr. 4

Ændringsforslaget er af rent lovteknisk karakter. Det præciseres, at »ansvarlig indskudskapital« både i 1. og 2. pkt. i § 56, stk. 2, (lovforslagets § 1, nr. 26) skal ændres til »supplerende kapital i form af værdipapirer med ubestemt løbetid og andre kapitalindskud«.

Til nr. 5

Ændringsforslaget indebærer, at det i lovteksten præciseres, at økonomiministeren kan fastsætte regler om krav til årsregnskabets oplysning om koncerninterne transaktioner. Dette fremgik alene af lovbemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 31.

Til nr. 6

Ændringsforslaget er af rent lovteknisk karakter.

Det præciseres, at der efter »engagement« i

realkreditlovens § 65 a, stk. 6, to steder skal indsættes »uden for handelsbeholdningen«.

Til nr. 7-9

Et udvalg nedsat af erhvervsministeren undersøger for tiden Finanstilsynets tilsynsmetoder. På den baggrund er der i Erhvervsudvalget stillet ændringsforslag om, at de i forslag til lov om en indskydergarantifond (L 160) foreslåede bestemmelser vedrørende Finanstilsynets rolle udgår. På den baggrund ønsker Boligudvalget ligeledes, at de foreslåede bestemmelser vedrørende Finanstilsynet udgår i dette lovforslag. Udvalget har ikke hermed taget stilling til de enkelte bestemmelser.

Til nr. 10

Ændringsforslaget er en konsekvens af det under nr. 2 stillede ændringsforslag til affattelsen af realkreditlovens § 42, stk. 1.

Til nr. 11

Med ændringsforslag nr. 10 er ikke tiltænkt nogen ændring i forhold til gældende praksis ved DLR-lån, der ydes på grundlag af særlig lovgivning. Som eksempel herpå kan nævnes lån til yngre jordbrugere, der ydes i henhold til lov om statsgaranti og rentetilskud m.m. ved udlån til yngre jordbrugere, jf. lovebkendtgørelse nr. 1186 af 23. december 1994. I disse tilfælde vil det fortsat kun blive krævet, at medejere tiltræder pantebrevet som medpantsættende.

Til nr. 12 og 13

Da lovforslaget ikke kan nå at blive færdigbehandlet, således at det kan træde i kraft den 1. juni 1995, foreslås ikrafttrædelsen udskudt til den 15. juni 1995.

Hans Peter Baadsgaard (S) fmd. Jytte Madsen (S) Lissa Mathiasen (S) Jørn Pedersen (S)

Jytte Wittrock (S) Kristen Touborg (SF) Jørgen Estrup (RV) Keld Albrechtsen (EL)

Sonja Albrink (CD) Pia Larsen (V) Bodil Thrane (V) Erling Oxdam (V)

Jens Hald Madsen (V) John Vinther (KF) Lene Espersen (KF) Kai Dige Bach (KF)

Kirsten Jacobsen (FP) nfmd.

Justitsministerens besvarelser til Erhvervsudvalget fra december og oktober 1993 vedrørende tavshedspligtsbestemmelserne i bank- og sparekasseloven

Besvarelse af spørgsmål nr. 10 og 11 af 7. december 1993 fra Folketingets Erhvervsudvalg (L 37 – bilag 14)

Spørgsmål nr. 10:

»Udvalget anmoder justitsministeren om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag til bank- og sparekasselovens § 50 b, hvorved den pågældende bestemmelse dels er i overensstemmelse med bestemmelserne i 2. samordningsdirektiv, dels ikke afskærer Folketingsudvalg fra at få oplysninger.«

Svar:

1. Efter bank- og sparekasselovens § 50 b, stk. 2, nr. 10, er tavshedspligt ikke til hinder for, at fortrolige tilsynsoplysninger om pengeinstitutters forhold videregives til Folketingets Ombudsmand eller til en parlamentarisk kommission nedsat af Folketinget. Bestemmelsen antages at indebære en begrænsning i forhold til den almindelige adgang til at videregive fortrolige oplysninger til folketingsudvalg. Efter forarbejderne til bestemmelsen vil Folketingets adgang til at få fortrolige tilsynsoplysninger om pengeinstitutter være betinget af, at procedurerne i § 50 b, stk. 2, nr. 10, iværksættes. Industriministeren vil således ikke i almindelighed kunne videregive oplysninger, som ministeren eller Finanstilsynet er blevet bekendt med gennem tilsynsvirksomheden, om bestemte pengeinstitutters drifts- og forretningshemmeligheder eller i øvrigt om det enkelte instituts økonomiske forhold til folketingsudvalg. Der henvises til Justitsministeriets besvarelse af 27. oktober 1993 af spørgsmål nr. 3 fra Folketingets Erhvervsudvalg (Alm. del – bilag 9).
Kopi af besvarelsen vedlægges.
2. I Justitsministeriets besvarelse af 23. september 1993 af spørgsmål nr. S 1453 fra medlem af Folketinget Kirsten Jacobsen (FP) blev det anført, at en videre adgang for

ministre til at videregive den her omhandlede type oplysninger i givet fald vil kunne etableres på flere måder. En mulighed kunne være – i det omfang det ligger inden for rammerne af den bagvedliggende EF-bestemmelse – at udvide undtagelsesbestemmelsen i lovens § 50 b, stk. 2, nr. 10, til ud over videregivelse af oplysninger til Folketingets Ombudsmand eller til en parlamentarisk kommission nedsat af Folketinget også at omfatte fortrolig videregivelse af oplysninger til Folketingets stående udvalg.

Kopi af den nævnte besvarelse vedlægges.

3. Den nugældende bestemmelse i bank- og sparekasselovens § 50 b, stk. 2, nr. 10, blev indsat i loven ved lov nr. 306 af 16. maj 1990 i forbindelse med gennemførelsen i dansk ret af det såkaldte 2. samordningsdirektiv (direktiv af 15. december 1989 om samordning af lovgivningen om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut og om ændring af direktiv 77/780/EØF).

Bestemmelsen i § 50 b har til formål at gennemføre direktivets art. 16, der regulerer tavshedspligten og dens rækkevidde. I direktivbestemmelsen er spørgsmålet om videregivelse af fortrolige oplysninger til parlamentet uomtalt.

I det fremsatte lovforslag foresloges bestemmelsen i § 50 a, stk. 2, nr. 10, affattet således:

»Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke til hinder for, at fortrolige oplysninger videregives:...

10) til Folketinget som led i Folketingets parlamentariske kontrol med forvaltningen, ...«.

I bemærkningerne til bestemmelsen anføres bl.a. (Folketingstidende 1989-90, tillæg A, sp. 3428):

»Efter denne bestemmelse kan oplysninger videregives til Folketinget som led i Folketingets parlamentariske kontrol med forvaltningen. Kommissionen og Rådet har erklæret, at direktivet ikke berører de nationale parlamentsudvalgs ret til at stille forespørgsler i medlemsstaterne for at indhente oplysninger i henhold til forfatningen. Direktivet forpligter på den baggrund ikke medlemsstaterne til at fastsætte regler om tavshedspligt, der udelukker, at der fra Finanstilsynet videregives oplysninger til Folketinget, når Folketinget tager særligt skridt til at få en sag oplyst. Videregivelse af oplysninger til Folketinget kan således efter stk. 2, nr. 10, ske, hvis Folketinget nedsætter en parlamentarisk kommission efter grundlovens § 51, eller når der ved særlig lov eller i henhold til retsplejelovens § 21 nedsættes en kommissionsdomstol til at undersøge bestemte spørgsmål om Finanstilsynets virksomhed. Oplysninger kan også videregives til Folketingets Ombudsmand efter ombudsmandslovens § 7.«

I industriministerens besvarelse af spørgsmål nr. 10 til lovforslaget (L 127 – bilag 7) anførtes bl.a. efter indhentet udtalelse fra Justitsministeriet:

»På baggrund af den nævnte rådserklæring og under hensyn til, at formålet med 2. bankharmoniseringsdirektivs regler om tavshedspligt er at sikre, at oplysninger, som stammer fra ét EF-lands tilsynsmyndigheder, er undergivet tavshedspligt i et andet EF-land, finder Justitsministeriet det nærliggende at antage, at direktivet ud fra en formålsfortolkning ikke er til hinder for, at der f.eks. til et af Folketingets stående udvalg videregives fortrolige oplysninger vedrørende danske pengeinstitutter. Bestemmelsen i forslaget § 50 a, stk. 2, nr. 10, er i overensstemmelse hermed.«

Under lovforslagets behandling i Erhvervsudvalget blev bestemmelsens formulering ændret, således at det blev præciseret, at Folketingets adgang til at få fortrolige oplysninger vedrørende danske pengeinstitutter er betinget af iværksættelse af særlige procedurer (Folketingstidende 1989-90, tillæg B, sp. 798). Denne ændrede formulering blev vedtaget.

4. I forbindelse med lovforslagets behandling

i 1990 har Justitsministeriet således lagt til grund, at direktivet – selv om spørgsmålet er uomtalt i direktivets tekst – ikke er til hinder for, at fortrolige oplysninger vedrørende danske pengeinstitutter videregives til Folketingets stående udvalg.

5. På baggrund af det anførte må det antages, at der inden for rammerne af direktivet vil kunne ske en vis udvidelse af adgangen til at videregive oplysninger af den her omhandlede art.

Såfremt en sådan udvidelse ønskes, kunne en bestemmelse herom f.eks. formuleres ad modum det oprindelige lovforslag på følgende måde:

»10) til Folketingets Ombudsmand, til en parlamentarisk kommission nedsat af Folketinget eller til Folketingets stående udvalg som led i den parlamentariske kontrol med forvaltningen.«

Det følger i så fald af bestemmelsen i § 50, stk. 4, at de pågældende folketingsmedlemmer undergives den særlige tavshedspligt efter § 50 b, stk. 1, med hensyn til disse oplysninger.

Spørgsmål nr. 11:

»Udvalget anmoder justitsministeren om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag til bank- og sparekasselovens § 50 b vedrørende partsbegrebet, således at også henholdsvis obligationsejere og aktionærer, jf. Himmerlandsbanksagen og Lagtinget/Landsstyret og Finansieringsfonden, jf. sagen om Færøerne, betragtes som parter.

Svar:

1. Efter bank- og sparekasselovens § 50 b, stk. 5, anses som part i forholdet til Finanstilsynet alene det pengeinstitut, som undersøgelsen efter § 50, stk. 1, vedrører.

I forarbejderne til bestemmelsen er anført følgende (Folketingstidende 1989-90, tillæg A, sp. 3429):

»Stk. 5 fastsætter regler om, hvem der kan anses som part i forholdet til Finanstilsynet, når tilsynet efter lovens § 50, stk. 1, undersøger enkelte pengeinstitutters forhold. Der foretages herved en præcisering af forvaltningslovens partsbegreb, således at det alene er det pengeinstitut, hvis forhold undersøges, der kan anses som part. Dette bety-

Bilag til bet. o. lovf. vedr. realkreditloven m.v.

der bl.a., at andre end pengeinstituttet, selv om de pågældende måske har interesser i sagen, ikke har mulighed for f.eks. aktindsigt.

Bestemmelsen er bl.a. foranlediget af, at der efter nogle afgørelser fra Folketingets Ombudsmand og Erhvervsankenævnet er opstået tvivl om partsbegrebets udstrækning i relation til bestemmelsen i lovens § 50, stk. 3. Således har Ombudsmanden i en sag fra 1987, jf. FOB 1987, s. 64 ff, fundet, at en indlånerforening, der ikke var klageberettiget over for tilsynets beslutninger, desuagtet måtte anses som part.

Efter Industriministeriets opfattelse følger det af reglerne i 2. banksamordningsdirektiv, at der i meget vidt omfang skal sikres fortrolighed omkring de oplysninger, som Finanstilsynet gennem sine undersøgelser kommer i besiddelse af. En sådan fortrolighed kan kun sikres, hvis forvaltningslovens partsbegreb ikke resulterer i, at alle, der har en interesse i sagen, kan få aktindsigt.«

2. Ønskes en bestemmelse med det i spørgsmålet angivne indhold udformet, kan det ske ved en ændring af den nævnte bestemmelse i § 50 b, stk. 5.

For så vidt angår spørgsmålet om at tillægge obligationsejere og aktionærer partsstatus, vil dette imidlertid næppe kunne ske inden for rammerne af 2. banksamordningsdirektiv, jf. det ovenfor i forarbejderne til bestemmelsen anførte.

Hertil kommer, at en sådan ændring også vil indebære en væsentlig udvidelse i forhold til forvaltningslovens partsbegreb. Hvis hver enkelt aktionær og obligations-ejer skal have partsstatus, vil det i princippet indebære, at Finanstilsynet over for hver enkelt skal iagttage forvaltningslovens partsregler, herunder reglerne om partsaktindsigt, partshøring, begrundelse og underretning. Dette vil formentlig ikke kunne administreres i praksis.

Justitsministeriet har inden for den korte tid, der har været til rådighed til udarbejdelse af denne besvarelse, ikke haft mulighed for nærmere at overveje de retlige spørgsmål, der knytter sig til spørgsmålet om at tillægge Lagtinget/Landsstyre og Finansieringsfonden partsstatus i forholdet til Finanstilsynet.

Besvarelse af spørgsmål nr. 3 af 8. oktober 1993 fra Folketingets Erhvervsudvalg (Alm. del – bilag 9)

Spørgsmål:

»Justitsministeriets lovkontor bedes give en uddybende redegørelse for rækkevidden af undtagelsen i § 50 b, skt. 2, nr. 10, i bank- og sparekasseloven. Herunder ønskes det oplyst, hvorvidt de oplysninger, industriministeren har givet udvalget vedrørende Himmerlandsbanken, er omfattet af undtagelsesbestemmelsen«.

Svar:

1. Bestemmelsen i § 50 b i bank- og sparekasseloven, jf. lovebekendtgørelse nr. 57 af 2. februar 1993, vedrører tavshedspligt for Finanstilsynets ansatte og eksperter, der handler eller har handlet på Finanstilsynets vegne, samt disses adgang til at videregive oplysninger.

Bestemmelsen (oprindelig § 50 a), der gennemfører art. 16 i EF's 2. direktiv om samordning af lovgivningen om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut og om ændring af direktiv 77/780/EØF (2. samordningsdirektiv), blev indsat i loven ved lov nr. 306 af 16. maj 1990.

Efter bestemmelsen i § 50 b, stk. 1, er Finanstilsynets ansatte og eksperter under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e som udgangspunkt forpligtede til at hemmeligholde, hvad de gennem deres virksomhed bliver vidende om.

I bestemmelsens stk. 2, nr. 1-12, er foretaget en opregning af undtagelserne til denne hovedregel.

Undtagelsen i § 50 b, stk. 2, nr. 10, har følgende ordlyd:

»§ 50 b ...

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke til hinder for, at fortrolige oplysninger videregives: ...

10) til Folketingets Ombudsmand eller til en parlamentarisk kommission nedsat af Folketinget, ...«.

Bestemmelsen, der blev indsat mellem 1. og 2. behandling af lovforslaget, er ledsaget af følgende bemærkninger, jf. betænkning afgivet af Folketingets Erhvervsudvalg den

19. april 1990, Folketingstidende 1989-90, tillæg B, sp. 798:

»Ved den foreslåede ændring præciseres formuleringen af undtagelserne til tavshedspligten for Finanstilsynet. Folketingets adgang til at få fortrolige oplysninger vedrørende danske pengeinstitutter er således betinget af, at procedurerne, som omtalt i den nu foreslåede nr. 10, iværksættes.«

2. Realkreditlovens § 98 blev ved lov nr. 932 af 27. december 1991 affattet på tilsvarende måde som den omtalte bestemmelse i § 50 b i bank- og sparekasseloven.

Justitsministeriet udtalte i en skrivelse af 28. november 1991 i forbindelse med besvarelse af et spørgsmål fra Folketingets Boligudvalg (L 65 – bilag 2) bl.a. følgende om denne bestemmelse:

»Som det følger af bemærkningerne til lovforslaget, vil Folketingets adgang til at få fortrolige oplysninger vedrørende bestemte danske realkreditinstitutter efter forslaget være betinget af, at de særlige procedurer i § 98, stk. 2, nr. 10 og 11, iværksættes.

Den nu foreslåede tavshedspligtsbestemmelse svarer til den bestemmelse om tavshedspligt, som ved lov nr. 306 af 16. maj 1990 blev indsat som § 50 a i lov om banker og sparekasser.

Der henvises i den forbindelse til betænkning afgivet af Folketingets Erhvervsudvalg den 19. april 1990 over forslag til lov om banker og sparekasser m.v. med flere love (L 127 i folketingsssamlingen 1989-90). I bemærkningerne til dette ændringsforslag anføres tilsvarende, at Folketingets adgang til at få fortrolige oplysninger vedrørende danske pengeinstitutter er betinget af, at procedurerne i bestemmelserne iværksættes.

På den baggrund vil forslaget til den ny affattelse af tavshedspligtsbestemmelsen i realkreditlovens § 98 efter Justitsministeriets opfattelse indebære, at Folketinget afskærer sig fra at modtage fortrolige oplysninger om såvel danske som udenlandske realkreditinstitutter, fra Finanstilsynet og boligministeren bortset fra de tilfælde, som udtrykkeligt nævnes i forslaget § 98, stk. 2, nr. 10 og 11.

Det vil efter forslaget ikke være muligt for boligministeren eller Finanstilsynet at videregive konkrete, fortrolige oplysninger vedrørende bestemte realkreditinstitutters for-

hold til Folketingets stående udvalg, herunder Boligudvalget, som det ellers er praksis i forbindelse med besvarelse af spørgsmål fra udvalgene under almindelig del eller i forbindelse med lovændringer.«

3. Lovgivningens almindelige regler om tavshedspligt er ikke til hinder for, at en minister af egen drift, eller f.eks. fordi et folketingsudvalg anmoder om det, videregiver fortrolige oplysninger til folketingsudvalget, når oplysningerne efter ministerens skøn må antages at være af betydning for udvalgets behandling af en sag. Sådant videregivelse bør ske med fremhævelse af oplysningernes fortrolige karakter.

Muligheden for at videregive fortrolige oplysninger til et folketingsudvalg gælder i almindelighed også, selv om oplysningerne er omfattet af særlige tavshedspligtsbestemmelser.

Videregivelse vil imidlertid i princippet være udelukket, hvis tavshedspligtsbestemmelsen efter sit indhold på baggrund af klare motivedtalelser eller lignende giver sikre holdepunkter for, at også Folketinget skal være afskåret fra at modtage fortrolige oplysninger. Et eksempel herpå er bank- og sparekasselovens § 50 b.

Bestemmelsen i bank- og sparekasselovens § 50 b indebærer således en begrænsning i forhold til den almindelige adgang til at videregive fortrolige oplysninger til folketingsudvalg. Industriministeren vil således ikke i almindelighed kunne videregive oplysningerne, som ministeren eller Finanstilsynet er blevet bekendt med gennem tilsynsvirksomheden, om bestemte realkreditinstitutters drifts- og forretningshemmigheder eller i øvrigt om det enkelte instituts økonomiske forhold.

Bestemmelsen kan dog ikke antages at indeholde et absolut forbud mod videregivelse af sådanne oplysninger til et folketingsudvalg. Er der tale om oplysninger, der er offentligt tilgængelige, f.eks. fordi et pengeinstitut selv har stillet disse til rådighed for pressen eller andre, eller fremgår oplysninger af indleverede og offentliggjorte regnskaber eller andre på tilsvarende måde offentliggjorte oplysninger, vil en minister ikke være afskåret fra at give oplysningerne til Folketinget. Oplysningerne kan i den for-

bindelse ikke anses for fortrolige. Det samme må formentlig antages at gælde, hvis et pengeinstitut har givet sit samtykke hertil.

Efter bestemmelsen i § 50 b, stk. 1, gælder tavshedspligten »under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e«. Efter straffelovens § 152 e omfatter bestemmelserne i straffelovens §§ 152-152 d ikke tilfælde, hvor den pågældende er forpligtet til at videregive oplysningen eller handler i berettiget varetagelse af åbenbar almeninteresse eller af eget eller andres tarv. Det må bl.a. på den baggrund antages, at der vil kunne forekomme ganske særlige tilfælde, hvor en mi-

nisters videregivelse af fortrolige oplysninger vedrørende et nærmere angivet pengeinstitut til et folketingsudvalg ikke vil være retsstridig og videregivelsen således vil være lovlig.

4. Hvad angår spørgsmålets anden del, kan det oplyses, at Justitsministeriet ikke har bemærkninger til industriministerens besvarelse af 23. september 1993 af spørgsmål S 1454 vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt de meddelte oplysninger om Himmerlandsbanken er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i § 50 b, stk. 2.

Kopi af besvarelsen vedlægges.

Justitsministeriet

Besvarelse af spørgsmål nr. S 1453 fra medlem af Folketinget Kirsten Jacobsen

Spørgsmål:

»Vil ministeren oplyse, hvilke lovændringer der skal foretages, for at industriministerens oplysninger om Himmerlandsbanken, jf. bilag fra Erhvervsudvalgets alm. del – bilag 293, ikke er en overskridelse af tavshedspligtsbestemmelserne i bank- og sparekasseloven?«

Svar:

Industriministeriet har i en samtidig besvarelse af spørgsmål S 1454 redegjort nærmere for den konkrete sag.

Justitsministeriet finder herefter alene at burde udtale sig generelt – dvs. uafhængigt af den konkrete sag – om, hvilke lovændringer der skal foretages for at tilvejebringe en videre adgang for ministre til at videregive fortrolige oplysninger vedrørende pengeinstitutters forhold til Folketinget og dets stående udvalg end den, der følger af de gældende bestemmelser i bank- og sparekasseloven.

Hvis der ønskes en videre adgang for ministre til at videregive sådanne oplysninger til Folketinget, vil en sådan adgang i givet fald kunne tænkes etableret på flere måder. En mulighed kunne være – i det omfang, det ligger inden for rammerne af den bagvedliggende EF-bestemmelse – at udvide undtagelsesbestemmelsen i lovens § 50 b, stk. 2, nr. 10, til ud over videregivelse af oplysninger til Folketingets Ombudsmand eller til en parlamentarisk kommission nedsat af Folketinget også at omfatte fortrolig videregivelse af oplysninger til Folketingets stående udvalg.

En sådan ændring vil indebære, at fortrolig videregivelse af oplysninger vedrørende pengeinstitutters forhold til Folketingets stående udvalg bl.a. vil kunne ske i tilfælde, hvor det pågældende pengeinstitut ikke selv forinden har stillet oplysningerne til rådighed for offentligheden.

Industriministeren

Skriftlig besvarelse af spørgsmål nr. S 1454 stillet af Kirsten Jacobsen (FP) den 14. september 1994

Spørgsmål:

»Vil ministeren give en redegørelse omkring Bornholmerbankens fusion med Bikuben – før, under og efter fusionen samt Finanstilsynets rolle heri – svarende til ministerens redegørelse om forholdene omkring Himmerlandsbanken?«

Svar:

Det følger af § 50 b, stk. 2, nr. 10, i Industriministeriets lovbekendtgørelse nr. 57 af 2. februar 1993 af lov om banker og sparekasser m.v., at det ikke er muligt for industriministeren at videregive konkrete, fortrolige oplysninger til Folketinget vedførende bestemte pengeinstitutters forhold. Der henvises herved også til boligministerens besvarelse af spørgsmål nr. 6 fra Folketingets Boligudvalg (L 65 – bilag 2) i 1991.

Det indebærer, at ministeren ikke lovligt kan videregive oplysninger, som man er blevet bekendt med, om bestemte pengeinstitutters drifts- og forretningshemmeligheder eller i øvrigt om det enkelte instituts økonomiske forhold, som ikke i forvejen er offentligt tilgængelige, f.eks. gennem offentliggjorte regnskaber.

Det følger endvidere af fortolkningen af § 50 b, stk. 2, nr. 10, i bank- og sparekasseloven, at hvis der er tale om oplysninger, der i forvejen er offentligt tilgængelige, f.eks. oplysninger, som et pengeinstitut selv har stillet til rådighed for pressen, eller andre på tilsvarende måde offentliggjorte oplysninger, f.eks. offentliggjorte regnskaber, vil industriministeren ikke være

afskåret fra at give oplysningerne til Folketinget. Oplysningerne kan i den forbindelse ikke længere anses for fortrolige.

Den 30. august 1993 udsendte Himmerlandsbankens bestyrelse en redegørelse. Redegørelsen var en meget detaljeret gennemgang af bankens og Finanstilsynets dispositioner fra tidspunktet omkring offentliggørelsen af bankens årsregnskab for 1992 til bankens konkurs.

Industriministerens redegørelse til Folketingets Erhvervsudvalg efter dettes anmodning angår oplysningerne fra redegørelsen fra bestyrelsen. Oplysningerne i redegørelsen var således på nær enkelte opklarende ikketavshedspligtbelagte oplysninger allerede offentligt tilgængelige på tidspunktet for udsendelsen af redegørelsen.

Redegørelsen er generelt blevet modtaget meget positivt, og jeg finder, at den har været med til at fremme forståelsen for de vanskelige spørgsmål, som må afklares, når en bank går konkurs.

For så vidt angår spørgsmålet omkring Bornholmerbankens fusion med Bikuben, kan jeg oplyse, at bestyrelsen ikke på samme måde som tilfældet Himmerlandsbanken er fremkommet med en redegørelse. Jeg kan endvidere oplyse, at Bornholmerbankens bestyrelse har anket Finanstilsynets vurderinger af bankens engagementer til Industriministeriets Erhvervsankenævn, hvor sager for øjeblikket verserer. Jeg kan derfor alene henvise til vedlagte skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 34 (Alm. del – bilag 132) stillet af Folketingets Erhvervsudvalg den 12. marts 1992.